

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	20 Ionawr 2025	
Swyddog Arweiniol	Dawn Docx, Prif Swyddog Tân	
Swyddog Cyswllt	Helen MacArthur, Prif Swyddog Tân Cynorth	
Pwnc	Diweddariad ar yr Adolygiad Annibynnol o'r Diwylliant	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Rhoi adroddiad cynnydd i Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) ar yr adolygiad diwylliannol a gomisiynwyd gan y cwmni ymgynghori annibynnol Crest Advisory ym mis Gorffennaf 2024.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, bu pryder ynghylch meithrin diwylliant cadarnhaol ar draws y sectorau preifat a chyhoeddus. Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) wedi bod ar ei daith ddiwylliannol ei hun yn ystod y tair blynedd diwethaf ac yn dilyn cyhoeddi'r adolygiad o Wasanaeth Tân ac Achub De Cymru (GTADC), cytunwyd gyda'r Dirprwy Weinidog y dylid comisiynu adolygiad i ddeall lle mae'r Gwasanaeth ar y daith honno ac i lunio argymhellion i barhau ar y trywydd gwelliant hwnnw.
- 3 Mae adolygiad annibynnol wedi'i gynnal gan Crest Advisory a bydd yr adroddiad yn cael ei gyhoeddi ar 27 Ionawr 2025.

ARGYMHELLIAD

- 4 Argymhellir bod yr Aelodau'n:
  - i) Nodi cynnydd yr Adolygiad Annibynnol o'r Diwylliant a'r amserlenni ar gyfer cyhoeddi sydd yn yr adroddiad; a
  - ii) chytuno i enwebu cynrychiolwyr o'r Awdurdod i fynd i weminar gyda Crest i drafod canfyddiadau'r adolygiad ac argymhellion ar gyfer y dyfodol.

CEFNDIR

- 5 Ar ôl iddi gael ei phenodi ym mis Gorffennaf 2021, cychwynnodd y Prif Swyddog Tân (PST) ar daith gynhwysfawr, gan ymweld â phob gorsaf dân ac adran i siarad yn uniongyrchol â gweithwyr a'u cynrychiolwyr. Roedd ei hasesiad o'r sefyllfa, a gyflwynwyd i Aelodau'r Awdurdod ym mis Medi 2021, yn nodi risgiau allweddol gan gynnwys argaeledd diffoddwyr tân mewn ardaloedd gwledig, darpariaeth hyfforddiant a chapasiti corfforaethol.
- 6 Er na chafodd y diwylliant ei amlygu fel mater pwysig i ddechrau, cefnogodd yr Aelodau gynnig y PST am arolwg annibynnol o'r diwylliant a elwir yn Arolwg Staff Teulu Tân, a roddodd asesiad sylfaenol o ddiwylliant o fewn y Gwasanaeth.
- 7 Lluniwyd cynllun gweithredu yn seiliedig ar ganlyniadau arolwg gwreiddiol 2021 gan arwain at ymdrechion sylweddol i wella diwylliant y sefydliad. Yna cafodd y cynnydd a wnaed dros gyfnod o 24 mis ei ailasesu drwy Arolwg Staff Teulu Tân annibynnol arall ym mis Medi 2023, a rhoddwyd gwybod am y canfyddiadau mewn Seminar Ddiwylliannol i'r Aelodau ym mis Chwefror 2024.
- 8 Yn y cyfamser, ar 3 Ionawr 2024, cyhoeddwyd yr Adolygiad Annibynnol o Ddiwylliant Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru (GTADC). Mewn ymateb i'r canfyddiadau hynny, cyhoeddodd y Dirprwy Weinidog, Hannah Blythyn, y byddai Awdurdod Tân ac Achub De Cymru yn cael ei ddileu ac y byddai pedwar Comisiynydd yn cael eu penodi yn ei le.
- 9 Yn dilyn y camau Gweinidogol hynny, cyfarfu Cadeirydd yr Awdurdod a'r Prif Swyddog Tân â'r Dirprwy Weinidog ar y pryd a'i swyddogion i drafod y cynnydd a wnaed o ran diwylliant o fewn y Gwasanaeth. Roedd y Dirprwy Weinidog wedi cyfarfod â gweithwyr y Gwasanaeth yn ffurfiol ac yn anffurfiol o'r blaen ac roedd wedi dod i'r farn bod Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru a Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru (GTACGC) mewn lle gwahanol i GTADC o ran eu teithiau diwylliannol.
- 10 Mewn ymgynghoriad â'r Dirprwy Weinidog, awgrymodd GTAGC a GTACGC y dylent ill dau gomisiynu adolygiad allanol arall gan arbenigwr diwylliant sefydliadol. Cytunwyd ar gylch gwaith yr adolygiadau hyn yn seiliedig ar ddatganiad y Dirprwy Weinidog yn y Senedd.

GWYBODAETH

- 11 Yn dilyn ymarfer caffael, penodwyd Crest Advisory ym mis Gorffennaf 2024 i gynnal dau adolygiad annibynnol ar wahân yn GTAGC a GTACGC.

- 12 Dechreuodd y gwaith a wnaed gan Crest Advisory gydag adolygiad o'r ddogfennaeth ac yna adolygiad bwrdd gwaith o'r prosesau sy'n ymwneud â rheoli pobl.
- 13 Fe wnaethant drefnu arolwg staff a chyflwyniadau ysgrifenedig ar gyfer yr holl weithwyr a'r cyn-weithwyr hynny a oedd wedi gweithio i'r Gwasanaeth o fewn y tair blynedd diwethaf.
- 14 Rhoddwyd cyfle i staff a chyn-aelodau cymwys o staff gymryd rhan mewn cyfweiliadau unigol a grwpiau ffocws cyfrinachol. Cynhaliwyd y rhain yn ystod misoedd Hydref a Thachwedd 2024. Mynegodd 59 o bobl ddiddordeb a chafodd pob un ohonynt eu cynnwys.
- 15 Mae adroddiad wedi'i ddrafftio yn seiliedig ar eu canfyddiadau yn ystod y cyfnod hwn a bydd yr adroddiad terfynol a'r meysydd i'w gwella a nodwyd gan Crest, yr arbenigwr diwylliant annibynnol, yn cael eu cyhoeddi ar 27 Ionawr 2025. Mae'n debygol o ennyn rhywfaint o ddiddordeb yn y cyfryngau ac felly rydym wedi trefnu cyfathrebu allanol a mewnol ar y diwrnod hwnnw ar y cyd â phartneriaid fel Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC) a Llywodraeth Cymru.
- 16 Mae'n bwysig nodi ein bod wedi rhoi cefnogaeth helaeth ar waith i'r gweithwyr hynny y gallai'r canfyddiadau effeithio arnynt.
- 17 Bydd Crest Advisory yn cyflwyno eu canfyddiadau i Aelodau'r Awdurdod a Llywodraeth Cymru, a gofynnir i'r Aelodau sicrhau eu bod ar gael ar gyfer y cyfle hwn ddechrau mis Chwefror. Bydd hyn yn sicrhau ein bod yn parhau i feithrin diwylliant cadarnhaol o fewn y Gwasanaeth sy'n ein galluogi i wasanaethu ein cymuned gyda balchder a phroffesiynoldeb.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	
Cyllideb	Ni chafodd cost yr adolygiad ei ariannu gan Lywodraeth Cymru ac roedd yn bwysau ychwanegol ar gyllideb 2024/25.
Cyfreithiol	Comisiynwyd yr adolygiad hwn gan y Gwasanaeth ac nid yw'n rhan o unrhyw drefniadau arolygu cenedlaethol.
Staffio	Mae staff wedi'u neilltuo o'u dyletswyddau i gefnogi'r adolygiad. Fodd bynnag, mae hyn yn cael ei ystyried fel buddsoddiad ar gyfer dyfodol y Gwasanaeth.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Mae'r adolygiad wedi'i gynnal yn Gymraeg ac yn Saesneg a bydd yr adroddiad yn cael ei gyhoeddi'n ddwyieithog.
Risgiau	Mae yna gydbwysedd cydnabyddedig rhwng y risgiau tymor byr posibl o ran cyllid ac enw da a'r risgiau hirdymor o ran y gweithlu.